

Eesti
Meremees

22.05.1930

MEREHARIDUS EESTIS

Pärnu Merekool – aga maja?

Selleks korraks on Pärnu Merekool taas tegevuse lõpetanud. Mitte esmakordselt, sest mäletatavasti oli seal niisugune õppeasutus juba 15. oktoobrist 1919 kuni ametlikult sügiseni 1921, tegelikult siiski kevadeni 1922.

Hiljutise merekooli jaoks oli antud tore maja. Kas aga teatakse midagi hoone ajaloost? Kesklinnas asus alates möödunud sajandi keskpaigast Heinrich Pulsi õlletehas, omal ajal küllalt tuntud kaugemalgi. Tookord oli hilisem merekooli koht veel tühi. Al-

les suvel 1881 kinnitas linnavalitsus suure tellishoone projekti. Maja ühte otsa nähti ette läbi korruste ulatuv linnasekuivati, sellele lisaks keldrisse aurukatel, I korrusele linnaseleotusruum kahe suure paagiga ja II korrusele linnasekasvatuosakond. Katel soojendas õhku, mis kerkis läbi torude, lõõride ja seinadõõnte massiivse madala telliskorstna kaudu taevaõhusse.

Ehitamine läks tänapäevaga võrreldes tohutult ruttu: juba talve hakul koostati akt valmistamise kohta. Hoone bussi-

jaama poolses otsas algas tootmistegevus, merepoolsesse kolisid sisse elanikud. Aastal 1907 tabas ehitist kahjutuli: turvas kuivati katlaruumis süttis. Leekidest saadi jagu, ent tuletõrjujad lahkusid liiga vara. Vastu hommikut põleng kordus. Seekord tehti kustutustöö korralikult.

1. märtsil 1927 lõpetati õlletootmine ning juriidiliselt lakkas Pulsi firma olemast 25. juunil samal aastal kui tööstuslik ettevõte. Küll aga jätkus kaubanduslik tegevus kuni 1941. aastani. Vaadel-

davat hoonet see enam ei puudutanud. Viimane firma juht oli Ernst Schwartz, kes oli abiellunud Anna Henriette Pulsiga. Juriidiline omanik oli aktsiaselts "Heinrich Puls" kuni natsionaliseerimiseni.

Käesoleva artikli jaoks on autor kasutanud andmeid Eesti Ajalooarhiivist (Tartus), fondist 3569, nimistu 2, säilikud 2450/1, 208, 2450/2 ja Eesti Riiklikust Arhiivist (Tallinnas), f. 1565, n. 1, s. 105; f. 844, n. 1, s.44; f. R-12. n. 1, s. 3.

Heino Gustavson

Toimetusest. 1958. aastal anti hoone Pärnu linna bilansist üle Eesti Merelaevanduse bilanssi.

Arvestades Pärnu haridussüsteemi ülekoormatust ja väljendades igakülgset toetust Pärnu linnavõimude soovile avada endise merekooli peahoones humanitaargümnaasium, aga samuti reaalse perspektiivi puudumist kasutada hoonet Eesti Merelaevanduse vajadusteks, otsustas Eesti Merelaevanduse töökollektiivi nõukogu 4. mail 1990, et **õppehoone Lõuna 20** antakse tagasi Pärnu linnale.